

حقوق اداری

مؤلف:

جمعی از نویسندگان

به اهتمام:

پژوهشکده شورای نگهبان

سرشناسنامه: سلیمانی درچه، محمد، ۱۳۶۷ -، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور: حقوق اداری / گردآورنده محمد سلیمانی درچه؛ به اهتمام پژوهشکده شورای نگهبان.
مشخصات نشر: تهران: شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۴۰۳.
شابک: دوره: ۰-۰۷-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸، ۷-۱۱-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه.
موضوع: حقوق اداری -- ایران -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
Administrative law -- Iran-- Addresses, essays, lectures
شناسه افزوده: شورای نگهبان. پژوهشکده شورای نگهبان
رده‌بندی کنگره: KMH۲۷۲۰
رده‌بندی دیویی: ۳۴۹/۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۹۸۶۰۳۳۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

حقوق اداری

مؤلف: جمعی از نویسندگان
گردآورنده: محمد سلیمانی درچه
صفحه آرا: امین مددی
ناظر فنی: سیدمحمد رضا سیدعلیخانی
ناشر: پژوهشکده شورای نگهبان

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۳ - تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
شابک دوره: ۰-۰۷-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸
شابک تک جلدی: ۷-۱۱-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸

قیمت: ۱۵۰ هزار تومان
آدرس: تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان سرافراز، کوچه پنجم، پلاک ۱۱
تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۵۰۰۷۰

فهرست مطالب

- عدالت اداری: چارچوب مفهومی و سازوکارهای نهادی..... ۱
 ولی رستمی، احمد رنجبر
- اصل الزام به ارائه دلایل تصمیمات اداری در پرتو مفهوم اداره‌ی خوب: مطالعه‌ی تطبیقی نظام حقوقی ایران و اتحادیه‌ی اروپا..... ۲۱
 محمدجواد رضایی‌زاده، فرامرز عطریان
- سیاست تقنینی حاکم بر نظام اداری ایران «با نگاهی به قانونگذاری در زمینه نهادهای عمومی غیردولتی»..... ۴۳
 فردین مرادخانی، حسین خورشیدی، فرشید بنده‌علی
- جستاری بر نظریه مدیریت دولتی نوین و جایگاه آن در حقوق اداری..... ۶۵
 سیدمجتبی واعظی، محمود کریمی
- ضرورت رعایت اصول کلی حقوق کیفری در رسیدگی به تخلفات اداری..... ۹۱
 سیدحسین حسینی، سیده ساعده حسینی، زهرا صالح‌آبادی
- نگرشی تطبیقی بر عدم تمرکز محلی در ایران..... ۱۰۹
 مسلم آقایی‌طوق
- جایگاه شوراهای اسلامی کشور در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران..... ۱۳۱
 ولی رستمی، سیدمجتبی حسینی‌پور اردکانی
- بایسته‌های مقررات‌گذاری محلی..... ۱۵۱
 ولی رستمی، سیدمجتبی حسینی اردکانی
- صلاحیت وضع عوارض و اصول حاکم بر آن در پرتو آرای دیوان عدالت اداری..... ۱۷۱
 ابراهیم موسی‌زاده، علی سهرابلو
- آسیب‌شناسی نظام حرفه‌ای در حقوق اداری ایران..... ۱۹۳
 مجید نجارزاده هنجنی، محمدحسین سرمدی، محمدرضا حکاک‌زاده
- تأملی بر جنبه‌های کاربردی دعاوی مسئولیت مدنی علیه دولت در قبال خسارت‌های زیست‌محیطی..... ۲۱۵
 حمید بهرامی احمدی، اعظم علم‌خانی
- مبانی مسئولیت مدنی دولت در قبال آلودگی‌های زیست‌محیطی..... ۲۳۵
 حمید بهرامی احمدی، اعظم علم‌خانی

- مسئولیت مدنی ناشی از نقض اعتماد به اعلام‌ها و تصمیمات دولت..... ۲۵۵
حبیب طالب‌احمدی، علی رضائی، امیرحسین نقوی
- الزامات مسئولیت‌مدنی حکومت در امور فرهنگی..... ۲۷۹
سجاد رسولی جزئی، سیدمصطفی میرمحمدی میبدی، اردوان ارژنگ
- امکان‌سنجی مطالبه خسارت تأخیر تأدیه از دیون نهادها و مؤسسات دولتی و نهادهای
عمومی غیردولتی..... ۳۰۹
محمد سهرابی، محمدجواد حسینی، ولی‌الله حیدرنژاد
- استثنائات قاعده‌ی «ممنوعیت جمع مشاغل دولتی» در حقوق ایران؛ از قانون اساسی تا
قانونگذاری عادی..... ۳۲۹
ایرج حسینی صدرآبادی، حسین آئینه‌نگینی
- صلاحیت بر تغییر شغل و محل خدمت کارمندان (تحلیلی بر چارچوب‌های نظری و
تعارضات عملی)..... ۳۴۹
سید احمد حبیب‌نژاد، سجاد کریمی پاشاکی، محمد مهدوی عارف
- نظام حقوقی حاکم بر شوراهای اداری درون قوه مجریه، آسیب‌شناسی و ارائه الگوی
مطلوب..... ۳۷۷
یحیی مزروعی ایبانه، علی عبدالاحد
- امکان‌سنجی انعقاد عقد معلق در فقه و حقوق ایران با نگرشی به قوانین اداری..... ۴۰۳
محمدحسین سیاحی، غلام‌علی سیفی، رحیم سیاح

مقدمه

حقوق اداری به‌عنوان یکی از شاخه‌های اساسی و پیچیده حقوق عمومی، دانشی است که تنظیم‌گری و ساماندهی به رفتارهای متقابل شهروندان و حاکمیت را در حوزه‌ی اداری برعهده دارد و به بررسی قوانین، مقررات و سیاست‌هایی می‌پردازد که بر فعالیت‌های دولت و نهادهای اجرایی حاکم است. هدف اصلی حقوق اداری، تنظیم روابط شهروندان با دستگاه‌های اجرایی، حمایت از حقوق و آزادی‌های شهروندان در برابر اعمال و تصمیمات دولتی، تضمین عدالت اداری و افزایش کارایی نظام اداری است. به واسطه حقوق اداری، چارچوب‌هایی برای اداره خوب، شفافیت و مسئولیت‌پذیری نهادها و کارگزاران عمومی تدوین می‌شود که می‌تواند به ارتقاء کیفیت خدمات عمومی و ایجاد اعتماد عمومی منجر گردد.

ضرورت مطالعه حقوق اداری از این جهت است که در دنیای پیچیده و به‌سرعت متغیر امروزی، روابط دولت و شهروندان به نحوی گسترده و چندلایه در هم تنیده‌اند و ضرورت دارد تا چارچوب‌های قانونی این روابط روشن و اصولی باشند. مطالعه این حوزه به پژوهشگران و دانشجویان کمک می‌کند تا با اصول نظارتی، عدالت اداری، و مسئولیت‌پذیری دولت در قبال تصمیمات و اعمال خود آشنا شوند و در نتیجه بتوانند در راستای ارتقای نظام حکمرانی و عدالت اداری گام بردارند.

این کتاب، مجموعه‌ای از مقالات متنوع پژوهشی در زمینه حقوق اداری را در خود جای داده که پیش از این در شماره‌های مختلف فصلنامه دانش حقوق عمومی توسط پژوهشکده شورای نگهبان گردآوری و منتشر شده است و اینک پس از تجمیع موضوعی و تدوین در قالب یک اثر علمی منسجم به دانشجویان، پژوهشگران و صاحب نظران حقوق عمومی ارائه می‌شود.

از جمله موضوعات مطرح‌شده در این اثر، می‌توان به تحلیل عدالت اداری و سازوکارهای نهادی آن، اصل الزام به ارائه دلایل تصمیمات اداری در چارچوب اداره خوب، سیاست‌های تقنینی در نظام اداری ایران، و جایگاه شوراهای اسلامی در نظام حقوقی کشور اشاره کرد. همچنین مباحثی چون بایسته‌های مقررات‌گذاری محلی، مسئولیت مدنی دولت در قبال خسارات زیست‌محیطی، و تحلیل صلاحیت و اختیارات دستگاه‌های اداری، مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

این مجموعه به دانشجویان و پژوهشگران حقوق عمومی کمک می‌کند تا ضمن افزایش دانش خود، به مسائل کاربردی در حوزه مدیریت و اداره عمومی بپردازند. از این طریق، می‌تواند در

مقام کارشناسان و متخصصان، پیشنهادهای کارآمدی برای اصلاح و بهبود نظام اداری ارائه دهند و با نقد و تحلیل علمی، نقش مؤثری در ارتقای ساختارهای اداری و اجرایی کشور ایفا کنند. این کتاب بستری مناسب برای آشنایی با چالش‌های اساسی حقوق اداری، روش‌های تقنینی، و تجارب تطبیقی فراهم می‌آورد و می‌تواند به‌عنوان منبعی علمی و عملی، یاری‌گر فعالان این حوزه باشد. لازم به ذکر است مطالب بیان شده در مقالات لزوماً بیانگر نظرات پژوهشکده شورای نگهبان نبوده و صرفاً ایده و نظرات نگارندگان آنها می‌باشد.

پژوهشکده شورای نگهبان

پاییز ۱۴۰۳